

Even over 1907

WIM DRAL

Hilversum in 1907

Januari

Burgemeester Gülcher uit bezorgdheid over werkloosheid in bouwvak in deze gemeente. Andere industrieën, met name de tapijt- en diamantindustrie, bloeien. De burgemeester trekt zijn ontslaanvraag, gedaan in een ogenblik van ontstemming en moedeloosheid in de vorige raadsvergadering naar aanleiding van de keienkwestie, weer in.

Optochten van werklozen (24 en 25 januari).

Februari

Muilkorvenverordening van kracht i.v.m. hondsolheid. Concessieaanvraag voor de aanleg en exploitatie van een elektrische tram in en door Hilversum wordt afgewezen omdat de concessie van de 's-Gravelandse paardentram nog loopt. De burgemeester geeft aan Oscar Carré, directeur van de Kon. Nederlands Circus te Amsterdam, toestemming om op een terrein aan de Wernerlaan, achter het hotel De Zwarte Arend, tussen 10 en 24 juli zes of zeven voorstellingen te geven. Verzoek van 23 bewoners 's-Gravelandseweg en 10 stalhouders om deze weg niet te bekeien, maar de bestaande klinkerbestrating te behouden. De gemeenteraad besloot afwijzend op de verzoeken te beschikken omdat de keien al aangeschaft waren. Schutterij per 31 mei 1907 definitief opgeheven. De gemeenteraad besluit de officieren en onderofficieren nog 5 jaar wachtgeld te betalen.

Maart

Een brief van de Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij aan de gemeente in zake de bouw van de spoortunnel. Voor kennisgeving aangenomen.

April

Voorgesprek vergadering Stad en Lande. Erfgooierskwestie speelt weer op. Kinderbewaarpplaats Noordse Bosje geopend (22/4). Rioleringsplan Hilversum wordt in de raad besproken.

De wereld buiten Hilversum in 1907

Januari

Opening door Maria Montessori van haar eerste *casa dei bambini*, waarin zij haar didactische ideeën vorm gaf. (6/1)

In Amsterdam verschijnt het eerste nummer van *De Notenkraker*, het zondagsblad van het sociaal-democratische dagblad *Het Volk*. Mary Dresselhuys geboren (22/1).

Februari

Het extra-parlementair kabinet De Meester-Van Raalte (liberaal, 1905-1908) vraagt ontslag nadat de oorlogsbegroting van minister Staal door de Eerste Kamer verworpen werd (11/2).

Bij een scheepsramp bij Hoek van Holland met de SS Berlin komen 123 mensen om het leven. (21/2).

Ontstaan van de Koninklijke Shellgroep door een fusie tussen de Koninklijke Nederlandse Petroleum Mij. en de Engelse Shell.

Hilversumsche Debatingclub.
FEESTAVOND
op Zaterdag 13 April in het Concertgebouw.
Opgevoerd wordt:
„DE STUDENT THUIS”,
Blijspel in 3 bedrijven van Frederik van Eeden.
Bureau 7.30 uur. - - Na afloop Bal. - - Aanvang 8 uur.
Prijzen der plaatsen op alle rangen 1,2,- pl. plaats. belasting.
Plaatsbespreking des Zaterdagmiddags van 12—3 uur aan het Concertgebouw, ingang He renstraat.
Kaarten zijn van af boden verkrijgbaar bij den heer J. REDDINGIUS „In het Bockhuis”, Langestraat.
NB. Gelogenheid tot Soupeeren in een der zaaltjes naast den Foyer.

Maart

De tweede Doema treedt aan in St Petersburg. Eerste parlementaire verkiezingen in Finland. Aan deze verkiezingen doen voor het eerst vrouwen mee als kandidaten. Konstantin Karamanlis (Grieks staatsman) geboren (8/3).

April

W.F. van Rappard volgt de afgetreden minister Staal op als minister van Oorlog. Het kabinet trekt haar ontslag in (4/4). Nikolaas Tinbergen (Nederlands wetenschapper, nobelprijs voor de geneeskunst 1973) geboren (15/4).

Mei

Voorstel tot reorganisatie brandweer. Noodzakelijk door uitbreiding gemeente. B en W achten echter een aparte beroepsbrandweer niet nodig; men kan gebruik maken van het personeel van de gemeentereiniging. Daarmee heeft Hilversum niet de best mogelijke brandweer, maar B en W vertrouwen erop dat deze organisatie voldoende zal zijn.

Juni

De heer Van der Smit maakt in de gemeenteraad een opmerking over de onvoldoende politiebewaking bij de moeilijkheden op de Meent in verband met de Erfgooierskwestie. Dagelijks is er vier man politie aanwezig. De mannen worden er echter slecht verzorgd. Eigenlijk zou Stad en Lande zelf voor bewaking moeten zorgen. Ontwerp verordening voor de gemeentebandweer door de raad aangenomen. De voorgenomen bouw van een loods voor de brandweer, met een smidse, achter de Vaalt, gaat niet door, maar deze werkplaats zal worden ondergebracht in het spuihuis op het Langgewenst. Hiermee wordt f300 bespaard. Raad besluit tot stichting van een fonds tot bevordering der werklozenverzekering.

Juli

Schilder Antonius Brouwer 80 jaar (18/7).
Brief B en W Naarden om te komen tot een oplossing van de Erfgooierskwestie, zo nodig door ministeriële maatregelen te vragen. Gaat om toepassing van de schaarbrief, waarover discussie bestond. Twee mogelijkheden: Stad en Lande houdt voet bij stuk, voert de schaarbrief stipt uit en treedt op bij overtredingen; of Stad en Lande besluit de soevereine rechten en beheer over te dragen aan elk der zes Gooise gemeenten. B en W stellen voor niet op het verzoek van Naarden in te gaan.
Tijdelijke opheffing schoolkringen: Violschool zit helemaal vol zodat een aantal kinderen er niet geplaatst kan worden. B&W stellen voor de schoolkringen tijdelijk op te heffen zodat die kinderen op de Huygensschool terecht kunnen. Deze school is nog maar half gevuld, maar staat helemaal aan de andere kant van Hilversum. De grote afstand die de kinderen dagelijks moeten lopen – waarbij gevaarlijke overwegen moeten worden genomen – acht de raad een te groot bezwaar.
Aankoop grond in wijk J ter verbetering van de waterafvoer, ten behoeve van de aanleg van riolering
Benoeming bestuur werklozenfonds, officieel: Fonds tot bevordering der verzekering tegen de geldelijke gevolgen van onvrijwillige werkloosheid in de gemeente Hilversum. Benoeming drie raadsleden: H. Nieuwenhuijsen, D. Kuiper en A.G. van der Linden.
De heer Kuiper vraagt hoe het komt dat Carré nu toch voorstellingen op zondag geeft. B en W: vergunning al vorig jaar gegeven en die bevat geen bepalingen tegen voorstellingen op zondag. Ook de al afgegeven vergunning voor volgend jaar bevat die bepaling niet. Kuiper had in de vorige vergadering daarvoor geen voorstel gemaakt, slechts de wens uitgesproken.

Mei

De al van 1899 daterende Nederlands-Indische Mijnewet treedt met ingang van 1 mei in werking.

DANSONDERWIJS.
Door verschillende families aangezocht, zal onderget. **15 October** een **CURSUS** openen voor **KINDEREN** en **VOLWASSENEN** in 't **ORANJE-HOTEL** te Hilversum, inlichtingen en prospecti bij Mevrouw **BOERSMA**, Mauritslaan 32, 't **ORANJE-HOTEL** te Hilversum, tevens bij Mevr. **SCHOLTE**, Goolaan 5a Bussum en onderget. **Leere der wals. Nieuwste, en vlagske methode.**
P. h. v. d. MEER,
Restaurand van den **N. D. O. Bond, Heuwegwagrecht 76, Amsterdam.**

Juni

In juni wordt al weer binnen een jaar de tweede Doema (de Doema van de volkstroom) ontbonden en de derde Doema (van heren, poppen en lakeien) geïnstalleerd. Het hof van de tsaar Nicolaas II wordt overheerst door Raspoetin.
Tweede conferentie van Den Haag; regeling van het oorlogsrecht.

Voorloopige Aankondiging.
ZONDAC 23 JUNI a.s.
Eerste Concert
van een serie **TUIN-CONCERTEN**, te geven door de **MILITAIRE KAPEL** van het 1e Regiment Veldartillerie te Utrecht, in den tuin van Hotel Goolaan, ingang naast het Hotel.
Aanvang 8 uur. Aanbevelend.
C. OPMEER.

Juli

Bij Zaandam wordt de Hembrug over het Noordzeekanaal in gebruik genomen. Het is de langste draaibrug van Europa (6/7).
In Schiedam wordt de Bond van Christen-Socialisten opgericht (13/7).
Eerste Wet op het Arbeidscontract verschijnt in het Staatsblad.
Begin van de scouting. Robert Baden Powell start het eerste scoutingkamp op Brownsea Island (25/7).
Korea wordt Japans protectoraat.

CLUB „DE TIEN”.
X **5de Jaarlijksche Tentoonstelling** van Schilderijen, Teekeningen en Elsen te **HILVERSUM**, gebouw Spijsuitdeeling, Melkpad.
OPENING 17 JUNI. — Entree f0,25. — Dagelijks van 10—5 uur.
Tuinslangen.
PERFECTUM en alleenverkoop der beroemde **HELIOS Hoogdrukslangen.**
SPROEIERS, GIETERS, SLANGENWAGENS en verdere **TUINGERBEDSCHAPPEN!**
C. H. VAN DER PAAUW,
Langestraat 90, **HILVERSUM.** Telefoon 296.
KIEST op 13 JUNI voor de **PROVINCIALE STATEN** de Heeren
D. J. VAN HOUTEN, te **WEESP,**
en
G. VAN MESDAG, te **HILVERSUM,**
MANNEN UIT ONS DISTRICT.
Mannen het Honor. der Provinciale Tweede Kamerzitting, den 11sten Junij 1910.
A. JAGT, Voorz. — J. J. VAN DER WOUDE, Secretaris.

Augustus

Verzoek extra krediet f150 voor onderzoek der gemeentepomp hoek Kerkstraat/Doelensteeg en verwijderen van alle andere gemeentepompen. De genoemde pomp in de Kerkstraat is verbeterd door een proefboring (kosten f650), maar het verbeteren van de andere pompen gaat dus veel te veel geld kosten, vandaar voorstel tot weghalen.

Gedeeltelijke riolering wijk J. Beoogde kosten: f16.000. Goedgekeurd en rioleringsplan vastgesteld.

Verzoek krediet f11.000 voor tijdelijke voorziening overbelaste Violen school. Het oorspronkelijke plan 40 kinderen door te sturen naar de Huygensschool is inmiddels ingetrokken en in plaats daarvan is er een voorstel om hulpschool neer te zetten met drie klassen, een handwerklokaal en de nodige dienstruimten. De gemeenteraad gaat hiermee akkoord.

Tunnelbouw. Voorstel van K.J. Perk en vier andere raadsleden om het tot stand komen van een tunnel te bespoedigen. Willen dat B en W toestemming aan de HJSM geeft om de tunnel aan te leggen. Voorstel Perk aangenomen.

Verlaging schoolgeld HBS: Commissie Financiën adviseert negatief, want trekt teveel extra leerlingen aan, waardoor uitbreiding van de gebouwen en personeel nodig wordt. Wordt voor de gemeente te duur. De raad vindt echter dat de HBS ook bereikbaar moet worden voor kinderen van ambtenaren etc. en niet alleen een eliteschool moet zijn en besluit tot verlaging minimum schoolgeld naar f60.

Half augustus uitbraak mond en klauwzeer.

September

Inrichting besmettelijke zieken aan de Nieuweg: oude inrichting aan de Gasthuisstraat voldoet niet meer en B en W willen overgaan tot aanbesteding van a) een dienstgebouw met woning voor de verpleger; b) een ziekenbarak met observatie (barak 1); c) een ziekenbarak (barak 2); d) een ontsmettingsgebouw. Raad akkoord.

Tunnelbouw: B en W willen wijziging raadsbesluit tot tunnelbouw, 13 maart 1906. Probleem met de overeenkomst met de HJSM: deze wil geen garanties geven over een maximale bouwsom voor de tunnel.

Aanbesteding hulpschool Violenstraat.

Oktober

Verzoek H.A. Groenesteyn en P.J. van Dijk, leraren Nederlandse Taal aan de Burgeravondschool, om salarisverhoging. Ze willen even goed betaald worden als de andere leraren aan de avondschool. Dit wordt (10 voor, 6 tegen) goedgekeurd door de raad. De kadervereeniging der voormalige schutterij zal haar vaandel niet zonder voorwaarden aan de gemeente afstaan. Voor kennisgeving aangenomen.

Verzoek van de gemeenteraad van 's-Graveland om het schoolgeld voor de HBS voor niet-inwoners van Hilversum te verlagen, en een instemmingbetuiging van B en W van Kortenhoef en van Loosdrecht. Raad besluit te antwoorden dat ze dat best willen

Augustus

De Hervormde Synode spreekt zich fel uit tegen de geboorteregeling zoals die wordt voorgestaan door het neomalthusianisme (13/8).

Een Brits-Russische conferentie. Russisch-Brits verdrag over Azië. Verdeling van invloedssferen (31/8).

BURGERAVONDSCHOOL
met 4-jarigen Cursus te Hilversum.
Inschrijving van Leerlingen

De school wordt geopend op den 11^{den} October 1897 (11^{den} Maandag) en op **Maandag 3 en Dinsdag 9 Juli 1898**, des avonds van 7-9 uur, te den Raadzaal in de Kerkstraat (Huis van de Kerk).

De school wordt geopend op den 11^{den} October 1897 (11^{den} Maandag) en op **Maandag 3 en Dinsdag 9 Juli 1898**, des avonds van 7-9 uur, te den Raadzaal in de Kerkstraat (Huis van de Kerk).

De school wordt geopend op den 11^{den} October 1897 (11^{den} Maandag) en op **Maandag 3 en Dinsdag 9 Juli 1898**, des avonds van 7-9 uur, te den Raadzaal in de Kerkstraat (Huis van de Kerk).

DE DIRECTEUR

Degenen, die werkzaamheden willen laten verrichten door de Firma Gebrs. SWAAN, Timmerlieden, Hooge Waarderweg, alhier, worden in hun belang aangeraden eerst te informeren bij

C. PEET,
Kampstraat no. 12, Hilversum.

TENTOONSTELLING
van gedreven KOPERWERKEN, uit de Ateliers der Firma **G. DIKKERS en Co. te Hengelo.**
Geopend van 4-11 OCTOBER, van 9-12 en van 1-5^{1/2} uur,
in de Bovenzaal van „DE HARMONIE”, Heerenstraat, HILVERSUM.

September

Nieuw Zeeland en Newfoundland worden dominions.

Concertgebouw - Schouwburg - Hilversum,
DONDERDAG 17 OCTOBER 1907.
Shakespeare-avond,
TE GEVEN DOOR
WILLEM ROOJAARDS,

Prijzen der plaatsen: Loges { 1,25. Front-Balcon f 1,--
Bureau 7^{1/2} uur. Parquet { 1,25. Balcon „ 0,75.
Aanvang 8 uur.
Uitsluitingsprekje van 12-2 uur.

Oktober

De kolonie Walden van de schrijver Frederik van Eeden wordt gesloten.

Door belangtegenstellingen worden op de Tweede conferentie van Den Haag niet de verwachte resultaten behaald.

Mannenzangvereniging „Kunst na Arbeid”.
Directeur **JACOB HAMEL.**
CONCERT
op **Maandag 25 November 1907**, des avonds 8 uur,
in den foyer van het Concertgebouw te Hilversum.
Met medewerking van Mej. **RIKA CUYPERS**, Sopraan, Mej. **LINA DE JONG**, Piano, den Heer **B. LEEUWEN**, Bas.
NA AFLOOP BAL. Entrée 35 Ct.

doen, mits de genoemde gemeenten dan uit hun eigen gemeentekas het tekort aanvullen.

Verzoek Hilversumsche Gymnastiek Vereniging om verlaging huur gymnastieklokalen. Aangehouden tot begrotingsbesprekingen.

Verzoek J. en H. Boelhouwer, schippers alhier, om doorlopend gebruik te mogen maken van een losplaats langs de Beresteinseweg.

Voorstel om onderwijs beginselen der Franse taal aan de OLS aan de Jonkerweg te geven door onderwijzer F. Wever. Raad akkoord.

November

Tunnelbouw: Voorstel B en W om loopbruggen te bouwen aan de Laarderweg en de Liebergerweg in plaats van de bouw van een tunnel. De raad vindt echter dat een tunnel grote voordelen heeft en acht de bruggen van slechts beperkte betekenis. Het voorstel van B en W wordt verworpen.

Verwondering in de raad dat er al berichten over de voetbrug Liebergerweg en de plannen voor de invoering van een rioolbelasting in de krant hebben gestaan. De pers is daarover echter niet officieel door de gemeente bericht. Er is dus gelekt.

December

Er wordt eervol ontslag verleend aan W. van Dijk uit zijn betrekking als commissaris van politie.

Sommige buurten, zoals de Bloemenbuurt, zijn nog zonder nachtlantaarns, zo blijkt uit de rondvraag tijdens de gemeenteraadsvergadering. De burgemeester wijst erop dat er een directiewisseling aan de gang is op de gasfabriek en dat de nieuwe directeur de gehele straatverlichting grondig zal herzien.

Algemeene Nederlandsche Opzichters- en Toekenaarsbond.
Afdeling Hilversum en Omstreken.
Op DONDERDAG 12 DECEMBER 1907,
des namiddags 8 uur, is de Heer
J. F. H. KOOPMAN,
 Werktuigkundig-Ingenieur te Hilversum,
 voornemens voor bovengenoemde Afdeling een lezing te houden over het onderwerp
„KOELHUIZEN”.
 in één der zalen van het Hotel „DE GOUDEN LEEUW”, Emmastraat, Hilversum.
 Introductiebewijzen zijn op aanvraag verkrijgbaar bij den Secretaris der Afdeling, Otto'slaan 1 te Hilversum.
HET BESTUUR.

November

Indian Territory en Oklahoma Territory worden de 46e staat Oklahoma van de Verenigde Staten.

Concertgebouw - Hilversum.
MAANDAG 9 DECEMBER 1907,
SHAKESPEARE'S
H A M L E T,
 in de vertaling van JACOBUS VAN LOOD, door
EDUARD VERKADE.
 Entree 1,50 en 1,-. Kaartverkoop en plaatsbespreking bij de firma J. M. W. STOKER, Stationsplein en bij den boekhandelaar J. REDDINGIUS, Aantvang 8 uur. Einde voor half elf.

December

Twee explosies in kolenmijnen in de VS (in West Virginia en Pennsylvania).

Minister Lely van Waterstaat pleit voor net van autowegen waar men zonder bezwaar hoge snelheden mag ontwikkelen van 60 tot 80 km (in de toekomst zelfs 100 km).

De Tweede Kamer stemt tegen de begroting van de minister van Oorlog voor het jaar 1908. Dit betekent het definitieve einde van het kabinet De Meester-Van Raalte.

VAN DER MEER & Co., Dameskleedingmagazijnen, Hilversum.
Wij bieden steeds het beste en het nieuwste voor den laagsten prijs.

 <p>Mantel Costumes, gewone artikel van het nieuwste model mogelijk in alle en modellen, en alle maten 8/12, 10/16, 12/18, 14/18, 16/18 en langer. Het artikel is bijzonder geschikt op de markt en gemakkelijk om te wisselen van het kleinste tot het grootste. Afz. en verz. gratis. Costumes.</p>	 <p>Gekleurde Paletots in alle en fantasievollen, gewone en de nieuwste modellen van het nieuwste met in de laatste maanden vervaardigd, deze rokken zijn bijzonder mooi en modern. 5/15, 7/30, 9/15, 10/30 en langer.</p>	 <p>Zwarte Pellerimes en Vrouwen Paletots In grote keuze van modellen gemakkelijk gemaakt met in alle maten en alle maten. Afz. en verz. gratis in alle maten van 6/90 tot 10/120.</p>	 <p>Gemaakte Japonen Deze rokken, gewone Costumes in alle maten en modellen en hebben een afz. en verz. gratis in alle maten. 5/15, 7/30, 9/15, 10/30 en langer. Costumes. Gekleurde Costumes. Mantel Costumes. Zwarte Costumes. Zwart Costumes.</p>	 <p>Dames Blouses Deze rokken, gewone Costumes in alle maten en modellen en hebben een afz. en verz. gratis in alle maten. 5/15, 7/30, 9/15, 10/30 en langer. Costumes. Gekleurde Costumes. Mantel Costumes. Zwarte Costumes. Zwart Costumes.</p>	 <p>Costume-Rokken Deze rokken, gewone Costumes in alle maten en modellen en hebben een afz. en verz. gratis in alle maten. 5/15, 7/30, 9/15, 10/30 en langer. Costumes. Gekleurde Costumes. Mantel Costumes. Zwarte Costumes. Zwart Costumes.</p>
--	--	---	---	--	---